

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Oдеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса
ОНМедУ
2023

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ

Науково-методична міжуніверситетська конференція
з міжнародною участю

Oдеса, 18–20 січня 2023 року

Матеріали конференції

За редакцією доктора медичних наук,
професора В. Г. Марічереда

Одеса
ОНМедУ
2023

УДК 61:378(043.2)

3-12

Відповідальна за випуск — д. е. н., доц. В. І. Борщ

Редакційна колегія:

В. Г. Марічєрєда, д. мед. н., проф.,
С. Г. Котюжинська, д. мед. н., проф.,
Л. М. Унгурян, д. фарм. н. проф.
Т. В. Чабан, д. мед. н., проф.,
А. І. Гулюк, д. мед. н., проф.
І. П. Анненкова, д. пед. н., доц.,
В. І. Борщ, д. е. н., доц.
Е. С. Бурячківський, к. мед. н., доц.,
Н. Л. Кусик, к. е. н., доц.,
К. М. Усиченко, к. мед. н.,
Ю. Ю. Петровський, к. мед. н.

*Рекомендовано до друку
Вченого ради Одеського національного
медичного університету МОЗ України
Протокол № 3 від 31.01.2023 р.*

Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі :

3-12 наук.-метод. міжуніверситет. конф. з міжнар. участю. Одеса, 18–20 січня 2023 року : матеріали конф. / за ред. д. мед. н., проф. В. Г. Марічєрєда. [Електронне видання]. – Одеса : ОНМедУ, 2023. – 616 с.

ISBN 978-966-443-123-8

Матеріали конференції, присвяченої забезпеченню якості освіти у вищій медичній школі, містять тези доповідей учасників.

УДК 61:378(043.2)

ISBN 978-966-443-123-8

© Одеський національний
медичний університет, 2023

Сакович Василь Микитович, Алексєєва Олена Віталіївна СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ КОМФОРТНОЇ АДАПТАЦІЇ ТА ЯКІСНОГО НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	554
Сікорська Ольга Олександрівна, Івлієва Світлана Миколаївна ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ.....	556
Стоєва Тетяна Вікторівна, Браткова Любов Бориславівна, Джагіашвілі Ольга Володимирівна, Годлевська Тамара Леонідівна, Федін Максим Володимирович, Портнова Ольга Олександрівна ЯКІСТЬ ОСВІТИ У ПАРАДИГМІ ЗАГАЛЬНОКУЛЬТУРНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ.....	559
Суворкіна Аліса Олександрівна СУЧАСНІ ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ	562
Ханжи Володимир Борисович АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ЕПІСТЕМОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	565
Шевченко Валерія Геннадіївна, Запорожченко Борис Сергійович, Бородаєв Ігор Євгенович, Качанов Валерій Миколайович ПРИНЦИПИ ТА ЧИННИКИ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРИ ЯКОСТІ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ ШКОЛІ	570
Shelest Oleksiy, Kovalova Yulia Oleksiivna, Shelest Borys Oleksiyovych, Sypalo Anna Olegivna MODERN VIEWS ON SCIENTIFIC RESEARCH WORK IN THE TRAINING OF HIGHLY QUALIFIED SPECIALISTS	572
Штанько Василь Андрійович, Хижняк Олена Володимирівна, Холопов Леонід Семенович, Юрданова Ілона Георгіївна ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ МЕДИЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	575

Висока оцінка, довіра і пошана здобувачів освіти стимулює колектив кафедри до подальших шляхів у своєму самовдосконаленні у напрямках формування педагогічної культури, вдосконалення загальноестетичного рівня при спілкуванні з маленькими пацієнтами, з їхніми батьками, зі студентами.

Висновок: культура — це невід'ємна компонента сучасного освітнього процесу й основний вектор спрямованості у вихованні здобувачів вищої медичної освіти. Використання і активне впровадження культуральної компоненти освіти, її сучасні досягнення, набуті цінності та історичний досвід, дозволяють сформувати ефективні шляхи для забезпечення якісної медичної освіти та формування свідомого, цілісного і сучасного суспільства вихованої молоді, яка не лякається викликів, яка прагне самовдосконалення і готова займати ініціативну позицію та брати активну участь у сучасному світі.

Суворкіна Аліса Олександрівна,
асистент кафедри оториноларингології

СУЧАСНІ ПИТАННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЯКОСТІ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Одеський національний медичний університет

Досконалість є наріжним каменем академічного середовища, тому в останні роки пошуки якості набули нової актуальності. Європейський простір вищої освіти ілюструє необхідність погодження міжнародно визнаних стандартів забезпечення якості. Методи навчання, які використовуються в медичних науках, постійно розвиваються [1, 2].

Останнім часом у нашій країні значного розвитку набула онлайн-освіта у зв'язку із виникненням воєнного стану, під час пандемії COVID-19. Дистанційне навчання — єдиний можливий варіант у таких умовах. Зіткнувшись із цією безпрецедентною ситуацією, викладачі мобілізувалися, щоб адаптувати методи навчання та розклад, налаштувавши системи дистанційного навчання для всіх курсів.

Дистанційне навчання можна визначити, як використання нових мультимедійних технологій та інтернету для того, щоб студент міг

отримати нові знання та навички на відстані. Воно широко використовується на всіх рівнях і сферах освіти, починаючи від початкової освіти до вищої. Кожен учасник процесу, вчитель чи учень, мав свої труднощі, обмеження та упередження. Початковий скептицизм був присутній з усіх боків. Подолати перешкоди, побудувати довіру та налагодити партнерство було складним завданням, але воно досягло певного рівня успіху завдяки постійному слуханню, співпереживанню та бажанню колективу зробити можливим найкраще викладання.

В останні роки у навчальний процес впроваджуються нові активні форми навчання, такі як навчання клінічного мислення, навчання шляхом вирішення проблем [3]. Ці методи більше орієнтовані на учня і мають на меті залучити його до навчання. Зараз прийнято вважати, що активний учень успішніший у навчанні, ніж пасивний. Таким чином, активний студент, це той, хто сильно залучений у процес навчання. Він вчиться шукати інформацію та ділитися нею. Крім того, він саморегулюється і бере на себе особисту відповідальність, таким чином сприяючи власному навчанню.

Крім того, задоволеність студентів тісно залежить від якості навчання, яке забезпечує університетська установа. Тому це пов'язано з якістю наданих різних методів навчання. Покращення якості навчання вимагає створення методів навчання, орієнтованих на учня, хороших стосунків між учнем і вчителем, а також ретельного оцінювання з боку вчителів.

Основні задачі кафедри оториноларингології — дати змогу студентам отримати знання з етіопатогенезу, клінічних проявів і методів консервативного та хірургічного лікування патології ЛОР-органів. Тому протягом заняття ми використовуємо демонстрації ендоскопічних методів дослідження ЛОР, віртуального навчально-практичного матеріалу — навчальних наукових відеофільмів, ілюстрованих альбомів, тематичні ситуаційні завдань, готових протоколів практичних навичок із зупинки носових кровотеч, виконання операції конікотомії, трахеотомії [4].

Живе електронне навчання в основному здійснюється через віртуальну команду, що дозволяє подолати будь-які обмеження щодо матеріалу та місця (потрібна наявність комп'ютера, підключеного до Інтернету, оснащеного веб-камерою та мікрофоном). Воно спрямоване на віддалених людей окремо, кожен підключений перед своїм комп'ютером. Таке викладання пропонує інструменти з педагогічною перевагою для студента і дає змогу викладачеві надавати доступ до ресурсів курсу

або екрану комп’ютера, надаючи можливість проводити заняття в реальному часі. Воно пропонує можливість живого спілкування через чат, веб-камеру або мікрофон. Таким чином, вчитель може проводити опитування, ставити запитання та візуалізувати відповіді студентів. Крім того, запис сесій дозволяє вчителю та студентам переглядати та вивчати записаний матеріал.

Для безперебійного проходження заняття викладач має виконати кілька завдань (повідомити студентам деталі заняття: надіслати запрошення та посилання на заняття, навчити студентів використовувати вибраний інструмент (у нашому випадку зустріч у Teams), підключитися за 15–20 хвилин до початку сеансу, щоб перевірити підключення до Інтернету та аудіо- та відеоінструменти тощо).

До головних переваг такого навчання відносяться доступ до сесій з будь-якого місця та можливість переглянути курси пізніше. Дистанційна освіта — це активне навчання, орієнтоване на учня, яке сприяє залученню та взаємодії. Слабкою стороною є відсутність взаємодії з викладачем порівняно з очним навчанням. Виникнення технічних проблем теж може перешкоджати безперебійному проведенню занять.

Слід визнати, що більшість студентів віддають перевагу дистанційному навчанню, однак воно заслуговує на деякі вдосконалення. Для забезпечення кращого закріplення знань, поєднуючи його з очним навчанням, ми отримаємо форму гібридного навчання, або шляхом множення доступних нам методів електронного навчання. Учитель повинен постійно оцінювати свої методи викладання, щоб розвиватися і вчасно виправляти недоліки.

Дистанційна освіта не може замінити очну, кращим вибором було б очне навчання, доповнене дистанційним. Цілі цього навчання полягають у тому, щоб надати студентам можливість набути клінічних навичок, необхідних для догляду за пацієнтами, щоб підготувати їх до майбутньої практики. Але вітаючи нову реальність, яка з’явилася в сценарії медичної освіти, ми потребуємо розширення руху для вирішення питань, які виникли і які заслуговують на вдосконалення в майбутньому.

Список літератури

1. Зайченко І. В. Педагогіка і методика навчання у вищій школі : навч. посіб. 2-е вид., переробл. і доп. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 456 с
2. Запорожан В. М., Каштальян М. М., Чернецька О. В. Сучасні підходи до освітнього процесу з підготовки високопрофесійних фахівців. *Медична освіта*. 2017. № 3. С. 27–31. 1.

3. Лупир А. В., Ященко М. І., Дьоміна Є. В., Шушляпіна Н. О., Юревич Н. О., Калашник Ю. М., Карчинський О. О., Бондаренко О. В., Міоков С. О., Дзиза А. В. Інтерактивне навчання на кафедрі оториноларингології ХНМУ. *LІІІ навчально-методичної конференції ХНМУ «Студентоцентрований навчальний процес, як запорука якості вищої медичної освіти»*. 2020. С. 121–123.

4. Пухлік С. М., Тітаренко О. В., Добронравова І. В. Активізація пізнавальної діяльності студентів на кафедрі оториноларингології. *Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Перспективи розвитку науки, освіти та технологій в контексті євроінтеграції»*. 2022. С. 24–26.

Ханжи Володимир Борисович,
доктор філософських наук, професор,
завідувач кафедри філософії, біоетики
та іноземних мов

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: ЕПІСТЕМОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Одеський національний медичний університет

Впровадження принципів академічної добочесності в освітній процес та наукову діяльність є однією з ключових умов перспективного розвитку сучасних університетів. При цьому, однак, слід зауважити, що академічна добочесність в переважній більшості розуміється в так званому *етико-правовому аспекті*. Уповноважені фахівці розробляють нормативні документи (зокрема, в Одеському національному медичному університеті — «Положення про академічну добочесність та етику академічних взаємин в ОНМедУ», «Положення про Комісію з питань академічної добочесності та етики академічних взаємин в ОНМедУ», «Положення про запобігання та виявлення академічного plagiatu в ОНМедУ» тощо), в яких регламентуються шляхи запобігання різним проявам недобочесної освітньо-наукової діяльності, а в разі виявлення таких — міри покарання, які мають вживатися до порушників. Серед порушень академічної добочесності (у вказаному сенсі) належать: академічний plagiat, самоплагiat, фабрикація, фальсифікація, списування, хабарництво, необ'єктивне оцінювання тощо.